

Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 28 feb. 1955

*'s Morgens te 11 uur aangevangen en 's middags voortgezet, Trêveszaal.

Aanwezig: De Minister-President Drees en de Ministers Algera, Beel, Beyen, De Bruijn, Cals, Donker, Van de Kieft, Luns, Mansholt, Staf, Suurhoff, Van Thiel, Witte en Zijlstra (afwezig is Minister Kernkamp).

Secretaris: J. Middelburg.

2. Ingekomen stukken en mededelingen

f. *Kwestie inzake bezoek aan Nieuw-Guinea door journalisten* (Zie notulen MR d.d. 21 Februari 1955, punt 2d.)

Minister *Staf* deelt mede, dat een bespreking heeft plaatsgehad van een delegatie van de hoofdredacteurs met de Secretaris-Generaal Kiveron en Dr. Lammers. De delegatie nam hierbij het standpunt in, dat de argumentatie, welke van Regeringszijde werd gegeven, onjuist was en dat de hoofdredacteurs niet zouden meewerken aan de reis van de journalisten naar Nieuw-Guinea. Spreker heeft toen er op gewezen, dat de kwestie waarom het gaat niet is op te lossen vóór de journalisten zouden vertrekken. Na enig verder overleg heeft men toch aanvaard, dat de reis zou doorgaan en heeft men de verklaring in de kranten opgenomen.

De *Minister-President* geeft nog een samenvatting van deze kwestie. Enige tijd geleden had de hoofdredacteur van *Het Parool* gevraagd over dit bezoek met spreker te spreken. Bij dit gesprek heeft hij hem naar Dr. Van Baal verwezen en daarna niets meer er van gehoord, totdat het Kamerlid Goedhart vragen hierover heeft gesteld. Dat nu de betrokken journalist van *Het Parool* nog afzonderlijk naar Nieuw-Guinea zou gaan, lijkt spreker wel bezwaarlijk. Minister *Mansholt* heeft van de hoofdredacteur van *Het Parool* vernomen, dat deze pas even voor het vertrek van het vliegtuig door Van Baal over deze kwestie te woord is gestaan. Spreker is overigens van oordeel, dat men direct had moeten zeggen, dat de betrokken journalist aan de reis kon deelnemen. Minister *Staf* is het met de opmerkingen van Minister *Mansholt* in hoofdzaak wel eens, maar als enkele journalisten worden uitgenodigd op kosten van de Regering een bezoek aan Nieuw-Guinea te brengen, zal men wel enig verschil kunnen maken tussen wie men uitnodigt.

Minister *Van de Kieft* betreurt het, dat op een essentieel punt de voorstelling van zaken van de Gouverneur niet juist is gebleken (Communiqué van de Indonesische delegatie werd niet door Aneta, maar door Antara verspreid).

Minister *Beel* zal als Minister van Overzeese Rijksdelen a.i. de behandeling van deze zaak overnemen. Daarbij zal hij contact met de Minister-President houden en trachten in gemeen overleg met de hoofdredacteur van *Het Parool* tot een oplossing te geraken.

3. Buitenlands beleid

b. *Verhouding tot Indonesië* (#Zie ook notulen MR 7/3/55, punt 3e.)

Minister *Luns* deelt mede, dat het Kamerlid Goedhart hem heeft gesproken over de toestand van rechtsonzekerheid in Indonesië, welke uit de pers maar ook uit particuliere brieven blijkt. Hieraan verbond hij de vraag of Buitenlandse Zaken op het hoogste niveau Amerika en Engeland tot actie kon brengen. Spreker heeft geantwoord, dat reeds gebleken is, dat de Nederlandse Regering hiervoor geen schijn van kans heeft. Een openlijk beroep zou dan het gevaar kunnen inhouden, dat kan blijken hoe geïsoleerd Nederland in dit opzicht staat. Minister *Donker* is het er niet mede eens, als de Regering niets zou doen. Wat in Indonesië bv. in de zaak Bouman gebeurt, gaat te

zeer de perken te buiten. Spreker wijst er op, dat de VN zich ook bezig houden met de menselijke rechten. Hij vraagt zich af of in dit kader een beroep op de VN kan worden gedaan. Minister *Luns* ziet hier geen heil in. Hij gelooft, dat men, gezien de ontredde positie in Indonesië, met een dergelijk beroep eerder een plezier aan de Indonesische Regering doet. Minister *Algera* ondersteunt het betoog van Minister Donker; als de Regering niets doet, is men ten aanzien van de Nederlandse publieke opinie ook niet gedekt. De *Minister-President* merkt betrekking tot dit laatste op, dat de Regering geen stappen moet doen, als men eerder kwaad dan goed hiervan verwacht. Tot nu toe zijn twee dingen gedaan namelijk druk op de Indonesische Regering door herhaalde stappen en publicatie in de pers. Minister *Beyen* voegt hieraan toe, dat bij Minister *Algera* een misverstand bestaat, dat de Regering aan deze kwestie niet veel doet. Het gaat thans alleen om de vraag of het zin heeft een beroep te doen op een buitenlandse instantie. Minister *Algera* acht het wenselijk, dat Buitenlandse Zaken nagaat of een beroep op de UNCI zal kunnen worden gedaan. Minister *Luns* wil dit wel nagaan, maar het bleek hem de laatste keer in Amerika, dat de Amerikaanse Regering volstrekt onwillig is iemand daarvoor aan te wijzen. De *Minister-President* verwacht op het ogenblik nog het meeste van publicatie van de berichten uit Indonesië, terwijl ook getracht kan worden, dat de wereldpers aandacht schenkt aan het protest van de twee Nederlandse professoren. Minister *Luns* zal dit laatste ook nagaan.

Middagvergadering

Buitenlands beleid

e. *Berechting van Indonesische infiltranten* (#Zie ook notulen MR 7/3/55, punt 3b.)

Minister *Luns* deelt mede, dat is gevraagd er mede in te stemmen, dat twee advocaten en een assistent voor de berechting van de Indonesische infiltranten bij Fakfak naar Nieuw-Guinea komen en dat aan deze immuniteit zal worden gegeven. Buitenlandse Zaken acht dit laatste wel wenselijk, aangezien men dit zal kunnen gebruiken om reciprociteit te vragen als men zou besluiten een Nederlandse advocaat naar Indonesië te zenden. Hoewel nog geen volledige overeenstemming met de Gouverneur van Nieuw-Guinea is bereikt, meent spreker, dat er toch een regeling getroffen zal kunnen worden. De *Minister-President* meent, dat aan het argument, dat voor de assistent geen huisvestingsmogelijkheid op Nieuw-Guinea is, niet voldoende betekenis kan worden toegekend.

11. *Sanering van Indische pensioenen* (Brief van de Minister zonder Portefeuille Luns d.d. 22 December 1954, nr. 110559, met bijlagen.)

De *Minister-President* acht het bezwaarlijk, als men voor de bestudering van het onderhavige vraagstuk een commissie benoemt, waarin ook vertegenwoordigers van de belanghebbenden worden opgenomen. Wat de aanpassing zelf betreft wijst spreker er op, dat een belangrijke groep Indische gepensioneerden nog in de kracht van hun leven is en voor een groot deel opnieuw werk in Nederland gevonden heeft, waarbij nog komt, dat geen anti-cumulatiebepalingen gelden of van minder betekenis zijn geworden. Deze factoren zal men bij de studie van het vraagstuk van de sanering in beschouwing moeten nemen. Dit vraagstuk moet dan worden behandeld in een intern rapport aan de Regering door een commissie zonder belanghebbenden, terwijl de Regering zich vooraf ook niet moet binden. In de Kamer zou dan alleen kunnen worden gezegd, dat de kwestie in studie is.

Minister *Beel* merkt op, dat de betrokken Ministers het er over eens zijn, dat het vraagstuk kan worden bestudeerd door drie hoofdamtaren van Financiën, Buitenlandse Zaken en Binnenlandse Zaken, aan wie het oud-lid van de Pensioenraad Jansen zal worden toegevoegd. Deze commissie zal dan rapport kunnen uitbrengen aan de Ministerraad. Als de Raad dan tot de conclusie komt een bepaalde sanering voor te stellen, zal vervolgens hierover nog met de

organisaties van de belanghebbenden gesproken kunnen worden. De *Raad* verklaart zich met deze procedure accoord. (Zie ook punt 12.)

12. *Toeslagwet-1954 Indonesische uitkeringen (Wetsontwerp.)*

De *Minister-President* ziet als enige bezwaar tegen het voorgestelde wetsontwerp, dat geen plafond wordt voorgesteld. Bij de Nederlandse pensioenen komt men ten gevolge van de degressie praktisch niet boven f. 9000, maar in de onderhavige regeling ontbreekt een dergelijke grens.

Spreker is voorts van oordeel, dat het een belachelijke indruk maakt aan de hoogste functionarissen, op wie het vervallen van de grens betrekking heeft, een bijslag van f. 25 à f. 30 per maand te geven. De *Raad* besluit na enige discussie in dit wetsontwerp de grens, waarboven geen bijslagen op de Indonesische pensioenen worden gegeven, niet op te heffen.

- - -